

יביע אומר

בראשות הגאון רבי יגאל כהן שליט"א

גיליון מס' 318

פרשת בהוקותי

מאמר השבוע

מאת ראש המוסדות החרדי יגאל כהן שליט"א

השפעה היוקבית

ואפילו המצרים הרשעים שהעבירו את עם ישראל בפרך במשך למעלה ממאתים שנה, כשהם טבעו בים סוף בקשו מלאכי השרת לשיר שירה לה' יתברך על מפלתם של הרשעים, אמר להם הקב"ה: "מעשה ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה?!" (מגלה י:...) כי אהבה לבני אדם מתחילה בידיעה שהם יצירי כפיו של ה' יתברך, ולכן של המלך הגדול מגיע כבוד והערכה. אך עדין יהיה לנו קשה מאד לאהב את האחד השונה מאתנו... אותו אחד שמדבר בסגנון אחר משלנו, מתלבש שונה מהלבוש שלנו, ובכלל כל ארח החיים שלו אינו דומה לחיים שלנו... איך נצליח לכבד אותו בלבנו???

מלמד אותנו אחד מגדולי החסידות, הגאון ר' אלימלך מליז'ענסק ע"ה, בתפלה שתקן לאמרה בכל יום: "יהי רצון... שנהאיה כל אחד מעלת חברינו ולא חסרונם" - אם נרגיל את המוח שלנו לחפש בכל אדם את המעלות שבו, ולא נביט או נשים לב לחסרונות שלו, לא תהיה לנו שום סבה שתמנע מאתנו מלכבד באמת כל יהודי מישראל...

ואומר רבי בונים מפשיקחא (קול שמחה, דף יג ע"ב), כי שליחות מיוחדת הטיל יעקב אבינו על יוסף בנו (בראשית לו, יד): "לך נא ראה את שלום אחיך" - השתדל נא לראות רק את שלמותם של אחיך ולא את פגמיהם, את מעלותיהם ולא את חסרונותיהם... אחים יקרים!

כל אחד מאתנו יוצא בשליחות יומיומית מטעם עצמו 'לראות את אחיו', כל אחד מאתנו מסתובב מדי יום בחברה הקרובה אליו...

כל אחד צריך לשאף להגיע למצב שהוא יכול להעיד על עצמו, כי בכל המפגשים החברתיים האלה הוא ממלא בשלמות את השליחות שהטיל עליו בורא עולם - 'לראות בשלום אחיו', לראות אך ורק את שלמותם של כל אחד ואחד ולא את פגמיהם... לחפש בכל יהודי בעם ישראל את נקדת האור שבו...

כלנו רוצים להיות מקבלים מכבדים ואהובים בחברה הסובבת אותנו, ואפילו כשאנחנו הולכים ברחוב - נעים לנו יותר לראות איך בכל רגע פונים לעברנו פנים מחכות מאשר פנים חמוצות... עד שפעמים רבות אנחנו מאכזבים - 'מדוע לא אוהבים אותי???' מדוע לא מעריכים אותי???

הפתרון לכך הוא פשוט מאד... 'תכבד' - תהיה מכבד... אם נלמד לכבד את הבריות שברא ה' יתברך, כבוד והערכה אמיתית בכל לב ובכל נפש, הם יחזירו לנו אהבה ובגדול... מתוך ספרו של הרב יגאל כהן.

אדם הנמצא בראיון עבודה... ובדרך כלל חשוב לו מאד להתקבל... באים חז"ל ומלמדים אותנו - תחשב על המראין מחשבות חיוביות, תחשב על חכמתו איך שהוא הצליח להגיע לתפקידו החשוב, תשדר כלפיו הרגשה של אהבה והערכה... וכך המראין ירגיש בלבו את האהבה, והלב שלו ישדר לו בתורה (בלי ידיעתו) אהבה והערכה כלפיך... וכך מאד יכול להיות שהוא ירצה לקבל אותך לעבודה. באותה דרך - אדם הרוצה שמנהל העבודה שלו יכבד אותו, קדם לכן הוא חייב לכבד את המנהל שלו, שיחשב בלבו על כך שהמנהל עושה אתו חסד שהוא מעסיק אותו, ויחפש עוד דברים טובים אחרים שיש במנהל, עד שהוא ירגיש הערכה כלפי המנהל, וממילא הוא יכבד ויעריך אותו בחזרה. וזו אחת מהעצות החשובות ביותר לכבד מרצה וממנהל שהדברים שלו יכנסו בלבם של אחינו בית ישראל - לאהב את הקהל שיושב מולו, לאהב את הצבור ששומע אותו דרך אפשרויות המדיה השונות...

מרצה שחלילה מזולזל (אפילו רק במחשבה שלו) בקהל שומעיו, ומדי פעם הוא חושב שהוא מבזבז את זמנו בשוחות רדודות וכדו', הצבור ירגיש בהרגשת הזלזול שלו ולא יקבל את דבריו... כי השומעים מרגישים את הרגשת הלב של המרצה. ולכן לפני כל הרצאה שהוא בא למסור, הוא צריך לחשוב להגע מחשבות של הערכה כלפי הקהל שלפניו, איך כל אחד הטריח את עצמו לבוא לשמע את דבריו. הוא צריך לחפש עוד ועוד נקודות אור בקהל שומעיו, ואז הדברים שהוא יאמר להם אחר כך, ישפיעו עליהם ויכנסו ללבם.

השליחות

האמת... שהדרך שנוכל לכבד בני אדם אחרים - אינה קלה, כיון שבין כלם יש גם כן אנשים העושים מעשים רעים, ולפעמים אפילו הם אלו שפגעו בנו באופן אישי, ולכן יותר קל לנו להרגיש בלבנו שבני אדם אלה אינם ראויים לכבוד... אבל...

אם נעצר ונתבונן בתחלת בריאתו של האדם זה יעור לנו מאד. אנו נמצא שכל אדם בעולם נברא בצלם אלוהים, ובתוך כל אדם יש נשמת אלוהים - חלק מבורא עולם בכבודו ובעצמו... את הידיעה הזו נזכר בכל עת, ובמיוחד כאשר אנחנו באים לשפט איזה אדם אשר על פני האדמה... בן אור בן חוג... הילדים היקרים שחננו אותנו האלוהים... נזכר כי כלם הם מעשי ידיו של ה' יתברך...

- מאמר השבוע
- הנהגות מרן
- שאלות ותשובות
- דוד המלך
- לאשת החיל
- פנינים מהפרשה
- מוסר עם סיפור
- פניני הדף היומי

ארגון ענפים בנשיאות הרב יגאל כהן

מגייס מתנדבות לפרויקט חברותא טלפונית

לימוד שבועי דרך הטלפון עם מתחזקות

לפרטים והתנדבות: 055-688-8010

ענפים

קו לשאלות בהלכה מבית "יביע אומר" 055-6888100

זמני כניסה ויציאת השבת

יום	ת"א	ח"פה	ב"ש
כניסה:	19:17	19:15	19:15
יציאה:	20:09	20:07	20:07
ר"ת:	21:04	21:01	21:01

בידושלים: לנהגים 40 דקות 18:57

הנהגות מרן
רבנו הרב עובדיה זוסף זצוק"ל

השפעת הנשמה היתרה בשבת

ביום שבת קודש, אנו זוכים לנשמה יתירה כמבואר בגמרא תענית (כז:). ופירש רש"י (ד"ה "נשמה יתירה" השני): "שמרחיבים דעתו לאכילה ושתייה". לפי זה, אפשר לאכול בשבת קודש יותר מהרגלו, משום שהנשמה יתירה מאפשרת שיוכל לאכול יותר מביום חול (ובלבד שלא יאכל אכילה גסה).

אמנם בודאי וכל שכן שיש בה תועלת לרוחניות של האדם כמו שמובא על החזו"א (פאר הדור ח"ג עמ' עא): מעשה וחידוש בליל שבת סברא עמוקה מאד בסוגיא ד"חזרה שליחות אצל הבעל", בחן אותה לכל צדדיה והרצה את הדברים לפני בן - ביתו. כשסיים אמר לו: סברא כזאת אין להבין את נועם עמקותה את ה"געשמאק" שלה זולת בליל שבת, כאשר יש לאדם נשמה יתירה...

וכן מרן הרב עובדיה זוסף זצוק"ל העיד על עצמו שאת רוב חידושי הוא חידש ביום שבת קודש (הגאון הרב ראובן אלבו שליט"א).

שאלות ותשובות
מאת הרב יצחק כהן שליט"א

שאלה: האם מותר בחג השבועות שחלק מהמשפחה יאכלו ארוחה חלבית וחלק ארוחה בשרית באותו שולחן?

תשובה: מעיקר הדין מותר, רק צריך להיזהר שלא יבואו לאכול אחד מן השני ולכן צריך להניח סימן היכר בין האוכלים, כגון שיעשו מחיצה מבקבוקי שתיה או שיניחו חפץ כלשהוא לסימן והיכר שאסור להם לאכול אחד מן השני. וכן צריך זהירות שלא יתערבו הכלים (שו"ע יורה דעה סי' פח).

שאלה: מתי מדליקים את הנרות של החג הנכנס במוצאי שבת? **תשובה:** צריך לחכות לצאת השבת, ומי ששומרת ר"ת תחכה לזמן ר"ת. ולכן יכולה להמתין עד לפני הקידוש של החג ואז להדליק מאש לאש ולברך להדליק נר של יום טוב.

שאלה: האם חייב לאכול בסעודת ליל החג לחם או שאפשר גם בורקסים ודברים אחרים שהם מזונות?

תשובה: כמו בשבת גם ביום טוב חייב לאכול לחם, ולכן לכתחילה יעשו נטילה עם פת. וחכם עיניו בראשו לעשות סעודה שלישית מוקדם ולאכול בה מעט כדי שיאכל בלילה לתאבון (שו"ע או"ח סי' תקכט סעיף א ובמשנ"ב שם).

שאלה: שמעתי שאסור להכין לחם חלבי אז מה נעשה בחג השבועות אם רוצים להכין לחם חלבי? **תשובה:** אסור להכין לחם חלבי היות ויש חשש שישכחו ויבואו לאכול אותו עם בשר. ומי שרוצה להכין לחם חלבי צריך לעשות לו צורה שונה וכגון שיעשה לחם משולש וכד' (שו"ע יורה דעה סי' צז). ואם מכין לחם בכמות שמספיקה לסעודה אחת אינו צריך לשנות.

שאלה: האם מותר להכין את הבית ולערוך שולחן בשבת לצורך החג כדי שיהיה מוכן כשיחזרו הגברים מבית הכנסת?

תשובה: אסור להכין משבת ליו"ט, ולכן אין להכין את הבית עד שתצא השבת, אולם גם מי שמחמיר בצאת השבת כר"ת אין צורך להמתין בעריכת השולחן לזמן ר"ת, ויכול כבר בצאת השבת לפי הזמן הרגיל להתחיל לערוך.

דוד המלך
מאת הרב אליהו עמי שליט"א

המלך דוד רגע ההכרה

הגמרא מתארת על מאבק איתנים שהתחורל לל סביב כשרותו של דוד לבוא בקהל, תחילה פנה אבנר לחכמי בית המדרש ונשא ונתן איתם, כשהוא מקשה להם את דברי דואג האדומי שדוד לא ראוי לבוא בקהל, ואף אחד לא ידע כיצד לסתור את דבריו, במעמד זה קם דואג שהיה מקנא לדוד (כמבואר בהרחבה ב"ספרי המלך דוד" פרק טז מאמרי י), ורצה להכריז על דוד המלך שהוא פסול מלבוא בקהל, ואז התחולל בבית המדרש דבר מסעיר.

הדבן של דוד

באותו בית המדרש בו התרחש הדיון האם המואביות כשרות לבוא בקהל, היה גם גיטו של דוד המלך הנקרא 'תָּר', יתר היה גר שהתגייר בדרך מופלאה, וזכה להיות חתנו של ישי הצדיק כמסופר במדרש ("לקוט שמעוני" שמואל א רמז קכז), ששאל רבי שמואל כיצד פסוק אחד מכנה את יתר (דברי הימים א ב, יז) "יתר הַיְשִׁמְעָאֵלִי", ופסוק שני מכנה אותו (שמואל ב יז, כה) "תָּרָא הַיְשִׁרְאֵלִי", וזה אינו מובן האם יתר הוא ישמעאלי או ישראלי? ומבאר, יתר היה גוי ישמעאלי שונכנס לבית המדרש, ומצא את ישי שהיה יושב ודורש את דברי הפסוק (ישעיהו מה, כב) "פָּנּוּ אֵלַי וְהוֹשָׁעוּ

ההלכה באופן ישיר, כיון שבא אצל שמואל, טען בפניו את דברי דואג, שהטענה שהמואביות כשרות לבוא בקהל, מפני שהתורה נתנה טעם מדוע המואבים אינם באים בקהל ה', על שלא קדמו את פנינו בלחם ובמים, ואיש דרכו לקדם ואין דרכה של אשה לקדם, לכאורה אינה טענה, משום שהיה על הנשים לצאת לקראת הנשים, כששמע שמואל הנביא את דברי אבנר ומבלי לדעת שדברי אבנר הם טענת דואג, אמר לו, דברים אלו אינם מסברתך אלא דברי דואג הם, ואז התבטא שמואל הנביא על דואג האדומי ואמר 'דואג הוא מין, ואינו יוצא בשלום מן העולם', משום שהגישה לחייב את הנשים לצאת לקראת הנשים, נוגדת את דברי הפסוק (תהלים מה, יד) "כָּל כְּבוֹדָהּ בַּת מֶלֶךְ פְּנִימָה", ומי שחושב אחרת מן התורה הרי הוא מין, במעמד זה הורה שמואל הנביא לאבנר, שבנות מואב מותרות לבוא בקהל, ודוד המלך שבא מרות המואביה, כשר הוא. וכך נסללה הדרך שדוד ראוי להיות חתן המלך. (מתוך הספר "המלך דוד")

לרכישת ספרי הרב אליהו עמר:
'מעבר לסגולה' על הזרע שמשון.
'המלך דוד' על ספר שמואל א.
הפנסו ל: אופקים בוקס או פניד
055-67-25-138

כָּל אֲפָסֵי אֶרֶץ, כִּי אֲנִי אֶל וְאֵין עוֹד", וביאר רש"י, שזוהי פניה של בורא עולם לגויים שיניחו את פסליהם, ויפנו לעבוד את ה' ויזכו לישועה, דברי ישי חלחלו בליבו של יתר, וגמלה בליבו ההחלטה להתגייר, ולכן נקרא יתר הישראלי, וכך עלה ונתעלה בבית המדרש, עד שזכה להינשא לאביגיל אחות דוד, ולהיות חתנו של ישי. וכעת, כשראה יתר שדואג האדומי מתכוון להכריז על דוד המלך שהוא פסול לבוא בקהל ה' (וממילא גם את אשתו שהיא אחות דוד), חגר יתר את חרבו כישמעאלי ואמר, 'כל מי שאינו שומע הלכה זו ידקר בחרב, כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי, עמוני ולא עמונית מואבי ולא מואבית', לדברי יתר, אין כאן סברות ופלפולים אלא זוהי הלכה למשה מסיני, וכך היא עברה בשושלת הקבלה עד בית דינו של שמואל הנביא, הגמרא אומרת שהיה מקום לפקפק בדברי יתר, משום שהוא 'נוגע בדבר' (כינוי לכל אדם שיש לו אינטרס ורווח מן העניין שמעיד עליו), אך דבריו הותקבלו, משום ששמואל הנביא היה קיים וניתן היה לברר את ההלכה, ולכן לא חששו שהוא משקר בדבריו.

פסק דינו של שמואל הנביא

מסתבר, שלמרות דבריו הנחרצים של יתר לא הסתיים האירוע בכך, וכמובא ב'מדרש שמואל' (פרשה כב, הובא במהר"י קרא פסוק נה- נו) שבעקבות הדיון יצא אבנר לבית דינו של שמואל הנביא, על מנת לברר עמו את

סבלנות לא קונים בשום הנות...

סבלנות! לעיתים אדם צריך רק סבלנות. ישנם מקרים שזהו הפתרון היחיד.

זוג שלאחרונה התחתן, תדעו - לא חייב הרגע ומיד שנסתדר ונכיר ונאהב אחד את השנייה - ואם זה לא קורה, נלחצים ושוברים את הכלים... או אם לא נכנסים מיד להריון - נלחצים ודואגים, ובודקים ובוכים... לפעמים צריך פשוט להיאזר בסבלנות, לנשום.. לא הכול חייב להגיע עכשיו ומיד!

אנחנו רגילים לכך, לאחד פעמי, לזרוק, להעיף, להחליף בחדש, לקנות בגדים בזול ולזרוק. פחות מעריכים, פחות שומרים כמו פעם.. תשוו ביננו לבין סבתא או אמא שלנו, איך פעם היו משתמי שים באותו סיר 30 שנה והיום בקושי שנתיים כבר דחוף אני צריכה חדש. או בגדים, רהיטים, נעליים.. בכל התחומים. פעם היו מחזיקים דברים הרבה יותר זמן. מתקנים ומשתמשים שוב. היום הכי קל לזרוק לקנות חדש. האורח חיים הזה נכנס גם לתוך הבית פנימה, לחיים האמיתיים, אנו חושבות שהכול צריך להיות כאן ועכשיו. ואם לא.. אוי ואבוי! נלחצים!

הילד מתקשה בהבנת הניקוד - אוי ואבוי! נלחצים מיד ודואגים כל היום.. הילדה מפריעה בכיתה.. מה נעשה? איך נרגיע אותה? שוכחים שאלו ילדים שמחים ובריאים. שוכחים שלימודים ומורות ומסגרות חינוכיות זה לא כל החיים!!

לפעמים אנחנו נעולות על משבצת שאנו נמצאות בה כרגע, ומגדילות אותה כאילו זה כל החיים. אני בטוחה שכל מי שקוראת כרגע שורות אלו, לא חושבת היום כפי שחשבה לפני 10 שנים, וגם לא לפני 5 שנים.. נבין, שמה שמעסיק אותך כל כך היום ונראה לך גרוע מאוד - עוד מספר שנים ואפילו חודשים, בכלל לא יעניין אותך, או אפילו יראה לך כדבר שולי שחלף או במקרה הטוב יותר - תביני איך זה קרה ממש לטובה. זה שהילד עכשיו משתולל או עושה בלגנים בלימודים, יפריע לך או לו בעוד מספר שנים? אבא שלו לא הפריע בלימודים? ויצא ממנו משהו בסוף, לא?!

נזכור את העבר ונלמד ממנו ולעתידי. לפעמים צריך להיאזר בסבלנות, השנים עוברות, הכול מסתדר.. לא סוף העולם, צריך פשוט לנשום.. אנחנו שוכחות לנשום, בין כל מה שמלחיץ ומדאיג, אם זה פרנסה, עבודה, שידוך לילדלים (או לנו), בעיות תקשורת והעשרת שפה לילד בגן, היפראקטיביות וכל השמות החדשניים והמתעדכנים חדשים לבקרים שמעסיי קים את מוחנו בדרך לעוד אבחון ועוד טיפול ריגשי... בסדר, נטפל - אבל בלי לחץ! מה הלחץ מקדם?!

להכניס לחיים רוגע, שלוות נפש, אמונה אמיתית שהכול יעבור, שהכול טוב ויהיה עוד יותר טוב.. ורק זה נותן את הכוח להתמודד עם היומיום. לא להילחץ משום דבר, זה לא עוזר..

זוג צעיר, שנישא לא מזמן, אל תשכחו שיש לכם עוד המון שנים להכיר, לריב, להתרגש, להתעצבן, לשמוח ולבכות.. הרבה שנים להבין אחד את השנייה ולאט לאט להפכים לאחד.. זה לא קורה ברגע אחד. ולא אמור לקרות ברגע אחד. לא צריך להילחץ אם ישנם ויכוחים וחילוקי דעות.. תמיד יהיו. השאלה היא מה מפקינים מהם, איך משתמשים בהם כדי להתקרב ולא חלילה להתרחק. החכמה פה היא להתאזר בסבלנות. לא להילחץ שמשוהו לא הולך כפי שציפינו.

כמובן שנדרשת מאיתנו השתדלות, כל נושא לפי מה שנדרש בו וכל אחד לפי מעלתו ודרגתו, אבל גם בהשתדלות להבין שלאט לאט.. יש דברים שדורשים את הזמן שלהם. שדווקא הזמן הוא הדרך לפיתרון. לא עכשיו, כאן, הרגע ומיד ואם לא - נתפוצץ. הפוך.. הסבלנות משתלמת ומעידה על ביטחון מלא בבורא עולם שהוא יסדר את העניינים.. בזמן הטוב ביותר. היום אנחנו רגילים שהכול הולך בקלות, הכול מהיר וזמין, ולכן חושבים שגם הזוגיות צריכה להיות הכי טובה בזמן הכי קצר.. ולא כך היא המציאות. לפעמים (רוב הפעמים) לוקח זמן לזוגות להתאחד, להכיר, להבין את הצרכים אחד של השנייה, זה לא דברים שמשתדרים ביום.. כל אחד גדל במקום אחר לגמרי, זו עבודת חיים. אז נתאזר בסבלנות, נעבוד על המידות, ניתן לעצמנו הזדמנות לראות את הטוב במציאות ובצד השני.. עם עבודה נכונה וראש מכוון למקום הנכון, בע"ה בוודאי נצליח לעשות נחת רוח ליוצרנו.

לרכישת הספר "תוכו רצוף אהבה" מאת מחברת הטור:

0583266571

במסכת הוריות (פ"ג מ"ח) יש דיני קדימה בנפשות. כהן ללוי וכו'. אך במשנה יש חידוש גדול - "ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ" (קודם" הכוונה לכל דבר של ריוח או כבוד כמו שכל בתפארת ישראל אות לג).

והגמ' בסוטה ד ע"ב לומדת את מקור הדין מהפס' "יקרה היא מפנינים וכל חפציך לא ישוו בה" (משלי ג, טו) מפנינים - מכהן גדול שנכנס לפני ולפנים (ועי' בארחות מין ח"א עמ' שצד, שכך נהג רבנו הגדול בשנותיו האחרונות, לעלות שני חמישי ובשבת בצהרים לתורה במקום כהן. והטעם כנ"ל אך מכל מקום אין הוראה זו למעשה אלא ליחיד שהוא גדול הדור משום דרכי שלום כמו שכתבו הרמב"ם והש"ע סי' קלה ס"ג).

וברמב"ם ביאר דברי הגמ' בנדרים פא על מה האבדה הארץ "שלא ברכו בתורה תחלה" שכאשר היו כהנים ות"ח, היו הכהנים עולים לתורה בעליה הראשונה ולא הת"ח (שו"ת רמב"ם מהד' בלאו סי' קלה).

והדבר אומר דרשני הרי מעלת הכהנים כה גבוהה כמו שכתב אור החיים הקדוש: וישם לך שלום, הוא הפך הפירוד והוא יסוד שמחזיק את העולמות התחתונים והעליונים. וזהו ושמו את שמי על בני" וכו'. ע"ש. ועוד מובא ששכינה נמצאת בין אצבעותיהם ולכן סכנה להסתכל כי אפשר להסתנוור.

ועוד, כתב במעם לועז ע"פ החינוך במצוה זו של ברכת כהנים, מדוע דוקא הם נבחרו לברך את העם:

א. דבוקים במחשבתם בה' יתברך ביום ובלילה.

ב. מקודשים.

ולכן הם ראויים להיות כלי שברכת ה' תעבור דרכם.

ואם כן עם כל מעלות אלו מדוע הת"ח קודם לכהן גדול שאינו ת"ח, ואפי' לא שוה לו???

ואפשר לבאר שכל האמור נמצא אצל ת"ח ואף יתרה מזו.

א. ת"ח נאמר עליו שאסור לו לעמוד במקום שאינו נקי מפני שא"א לו בלא הרורה תורה (עי' בטור וב"י בס"י קב). ובודאי שמכאן מחשבתו דבוקה בה' יתברך תמיד. ויש ת"ח שאפי' בשנתם למדו תורה והגיעו להשגות, כגון האר"י ז"ל וכמו מרן הרב עובדיה שחלם ד"ת בחלומו, וכתב קטע מזה בחזו"ע ברכות ח"ו (לענין נר) וכן מרן שר התורה הגאון הרב חיים קנייבסקי זצוק"ל.

ב. לענין שכינה בודאי שת"ח יש בו כל הזמן ולא רק בבוקר ובמוסף בין האצבעות לכמה דקות. כמו שכתוב באבות פ"ג מ"ה עשרה שישבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם, ומנין אפי' חמשה וכו' ומנין אפי' שלושה וכו'. ועפ"י רוב הת"ח לומדים בחבורה.

ג. ת"ח מרבה שלום בעולם כמו שכתוב ת"ח מרבים שלום בעולם (תנא דבי אליהו וגם בברכות סד. ועוד).

ולמעשה נאמר דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום (משלי ג, יז). והרי התורה היא מקור כל הברכות. ולפי האמור זה מוכרח כך, שהרי כמו שראינו באוה"ח הקדוש שזה יסוד העליונים והתחתונים כך גם התורה היא יסוד העולם, כמו שכתוב בריש אבות (א, ב) שעליה עומד העולם. ולכן ת"ח שחסר במדותיו ודאי שאינו קודם לכהן שהרי עליו כתוב "נבלה טובה הימנו" (שבת לא). ועל דרך שאמרו כל מחלוקת לשם שמים סופה להתקיים (אבות פ"ה).

ולמעשה זהו הפסוק המפורש בבחקתי "אם בחקתי תלכו ונתתי גשמכם בעתם וכו' ונתתי שלום בארץ". ורש"י מביא את המדרש - אם בחקתי תלכו - שתהיו עמלים בתורה. הרי לפנינו שע"י לימוד תורה מגיע שלום לעולם. ואם כתוב שת"ח מרבים שלום בעולם, אפשר לדייק שהטעם הוא כי עמלים, ולולא זאת לא היה מתרבה השלום. וכן מבואר בקובץ אגרות של החזון איש בתחלה שכל סגולותיה של התורה לא נאמרו אלא על עמלה.

ומדוע דוקא לימוד בעמל הוא המסוגל לכל הישועות (כמו שכתוב בגמ' שבת פ"ח ב למימינם סמא דחיי ופרש"י עסוקים בכל כחה וטרודים לדעת סודה. ואחרת אז להפך חלילה)?

נקדים בדברי הגמ' בקידושין כדי להבין היטב את התשובה: בדרך ל עמ' א שורה אחרונה "ושננתם שיהיו ד"ת מחודדין בפ"ך שאם ישאלך אדם אל תגמגם ותאמר לו אמור לו מיד" ופרש"י הוה חוזר בה ובודק לעומקה שאם ישאלך אדם מור לו מיד.

והנה אותו אחד שלא למד כדברי רבותינו יתכן שידוע את התשובה או עכ"פ מראה מקומות, ומדוע נצרך לדעת בצורה כזו בהירה כל מה שלומד?

אלא שגמגום הוא הפך משלמות, "פתמה לצאין בתורה אינה כשרה", ובשם הגדולים חיסרון בהבעה הוא חיסרון בהבנה (מובא בכמה דוכתי שם רבי חיים מבריסק). ועיקר הלימוד הוא להבין ולהשכיל, ועיקר הלימוד הוא גם על ידי עמל, וזה שגמגום אותה הוא לכך שחסר לו בשני דברים אלו ולכן תורה כזו שאינה בשלמות, אצל הקב"ה היא לא לכתחילה.

שהרי אדם לעמל יולד ואמור להשתמש אם כמה שיותר משכלו וכאשר מפעיל רק ארבע אחוז בעומי שיכול יותר הוי ביטול תורה באיכות. ולכן רש"י כותב שעל ידי עמל התורה - שזה ביטוי לשלמות של מאמץ מצד האדם כמובן כפי כחו, אז מדה כנגד מדה זוכים ל"ונתתי שלום בארץ" לשון שלמות וכלשון אור החיים הקדוש "היפך הפירוד". וה' יזכנו לישב ולעמול בתוה"ק מתוך מיצוי הכחות וכבוד שמים גדול להרבות

(הרב יוסף דהן הי"ו).

מוסר עם סיפור
מאת הרב יעקב נטוי שליט"א

החצאי כוסות של ר' ציון

השנים נקפו ור' ציון הזדקן והיה לו קשה להכין את הכוסות, ובנו התחיל למלאות את מקומו, בנו נכנס למטבח והכין כוסות תה, ובשונה מאביו הכין כוסות מלאים, וכשהמגש התמלא ובא לצאת מן המטבח, בדיוק נכנס אביו וראה את הכוסות, עצר אותו והחזירו. והתחיל לשפוך את הכוסות לחצאי כוסות, ואומר 'איזה נס' שבאתי.
הבן לא שאל שאלות חילק כמצוות אביו, לאחור מכן שאל את אביו לפשר הדבר, אמר לו: תורה היא וללמוד אני צריך. אמר לו אביו - ר' ציון, בני היקר אתה מכיר את פלוני ואלמוני הם רועדים בידיהם. הבן משיב כן מכיר אותם.
אמר לו האב אם אני אגיש לכולם כוסות מלאים, הם ירעדו בהרמת הכוסות יישפך ויגרם להם נזק, ואם לכולם אני אגיש מלא ולהם חצאי כוסות הם ייפגעו, לכן החלטתי באופן סדרתי בין אם הם נמצאים ובין אם הם לא נמצאים אני מכין חצאי כוסות, וכך עליך לנהוג, ולא לספר מאומה.
אחי ורעי! סיפור זה של יהודי פשוט בלי פרסום, בלי כלום, נטו אכפתיות ודאגה לזולת, מעשה זה יכול לבנות אותנו ולהעצים אותנו, כן! בואו נתבונן ונשים לב לאנשים שסביבנו, להיות רגישים מי צריך אותנו, מי זקוק לעצה שלנו, מי נמצא במצב שהוא חייב אותנו, ויותר מזה לא להעליב בידיים, אלא להיות מכבדים זה את זה ואוהבים זה את זה ורואים רק טוב אצל האחר. ובעז"ה נזכה לקבלת התורה אמיתית, לזכות למידות טובות, ולזכות לכל הברכות, אמן.

השבת אנו זוכים לסיים את חומש ויקרא, בפרשה זו מוזכר ענין עמל התורה, ומרן החזון איש בספרו אמונה וביטחון (פרק ד') כתב שדקדוק ההלכה מביא למידות טובות. יוצא מדבריו שם שמידות האדם הם חלק אינטגרלי מעמל התורה וקיומה.
ומי שזוכה לעמל התורה ולקיים את התורה בהלכותיה זוכה לכל הברכות שבתורה, ושכל הקללות שיש ייחפכו לו לברכה עצומה.
הגאון רבי יצחק זילברשטיין שליט"א בספרו ברכי נפשי מביא מעשה הפלא ופלא על מידות שהוא בעצם הכנה למתן תורה, וזה עצם מהות של ימי הספירה. בישוב רמת פנקס הסמוכה לאור יהודה היה יהודי בשם ר' ציון סויד שהיה אצל החזון איש ועודד אותו להקים מקום של תורה אצלו, והוא בנה בית כנסת והקים שיעורי תורה ועוד ועוד.
בחלק מפעילותו היה משמש את אנשי השיעור בערב ומכין להם כוסות תה ומחלק להם, אבל היה לו מנהג להכין חצאי כוסות בלבד. היו אנשים ששתקו, קיבלו ואמרו תודה. והיו שזרקו מילה פה מילה שם, אבל ר' ציון היה שותק כפה מלא. וכך המנהג היה הוא מכין חצאי כוסות והם בשלהם מזוללים.

פניי הדף היומי
מאת הרב דן מרדכי זכאי שליט"א

אין נימולין אלא ביום (במזות דף ע"ב)

מצות ברית מילה צריכה להיעשות ביום וכפי שכתוב בתורה וביום השמיני ימול, ומבואר בסוגינתו שישנה מחלוקת כשאי אפשר למול את התינוק בזמן דהינו ביום השמיני ללידתו כגון שהיה חולה, האם המילה צריכה להיעשות דווקא ביום, לדעת חכמים גם מילה שלא בזמנה צריך לעשותה דווקא ביום ולדעת רבי אלעזר בן רבי שמעון אפשר גם בלילה, ולמעשה אנו פוסקים כדעת חכמים שצריך למול דווקא ביום ודרשו זאת מדכתיב "וביום" מאותו המיותרת שבאה לרבות מילה שלא בזמנה שתיעשה ביום.
והנה בשולחן ערוך יורה דעה סימן רסב סעיף א כתב שאין מלין אלא מהנהיג החממה ואפילו מילה שלא בזמנה אינה אלא ביום והרמ"א שם כתב שאם עבר ומל בלילה צריך לחזור שוב ולהטיף מהתנייך דם ברית, והנה ישנה מחלוקת בדברי רבותינו הראשונים בדיון מי שמל בלילה שלדברי הגהות מימוניות צריך לחזור שוב ולהטיף ממנו דם ברית ולדעת הרא"ש אין צריך לחזור ולהטיף, ומרן בבית יוסף הביא את שתי הסברות וכתב בספר שולחן גבוה

שהיות ומרן לא הכריע לכן בשולחן ערוך לא הזכיר דין זה, ומורינו הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל כתב בשו"ת יביע אומר חלק יורה דעה חלק ז סימן כד העלה בדעת מרן שאין צריך לחזור ולהטיף דם שוב.
וישנו נידון מענייני היכן שקבעו את המילה לשעות אחר הצהריים (אף שראוי להקדים כמה שאפשר משום זריזין למצוות) והיות והיו פקקי תנועה המוהל הגיע מאוחר וכבר היתה שקיעת החמה וקעת הגיע זמן בין השמשות דהינו הזמן שבין השקיעה לצאת הכוכבים (13.50 דקות), האם כיוון שאין כאן מצב של יום גמור המילה תדחה למחר או כיוון שעדיין לא התחיל הלילה דהינו זמן צאת הכוכבים ימולו, ובפרט שטרחו והוציאו הוצאות רבות לסעודת המילה נקיים את המצוה בזמן בין השמשות, ומרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל בשו"ת יביע אומר (חלק יורה דעה סימן טו) כתב שאף שלכתחילה בודאי שאין לקבוע מילה בזמן בין השמשות אבל במקרה חריג שהמוהל הגיע באיחור שלא באשמתו שיש כבוד הבריות שכל המזמנים יצטרכו לשוב לביתם ולבעל הסעודה תיגרם בושה יש לסמוך על השיטות שתוך 13.5 דקות מהשקיעה נחשב יום, ועוד שישנה שיטת רבינו תם שהשקיעה היא בזמן מאוחר מהשקיעה. הנהוגה אצלנו ולקיים את המילה, ולכן בכדי שלא להגיע למצב כזה ראוי שלא לקבוע ברית מילה בשעות אחר הצהריים.
שבת שלום

המסעדה
מסעדת המסעדה במבית יביע אומר
לפי ר' שלמה ז"ל זעמן נקטו מסעדה יביע אומר

**יש לכם שמחה במשפחה?
ברית. חתונה. בר מצוה.**

ידועה הסגולה לקיים סעודת עניים באותו היום לאנשים שאין להם.
בתרומה של 400 ש"ח השתתפות ב"מסעדה"
תהיו שותפים להאכיל למעלה ממאה ועשרים איש להצלחתכם

להשתתפות חייגו: 03-8000770

בשורה לשוחרי התורה

100 משפטי אמת
מאת הגאון רבי ירון מרדכי זכאי שליט"א
דין ומיץ כמו בפרק אלער ואיר יהודה

- מאת התוספות הפסדים בודי
- מסורת אקטואליה המוקדמת
- את כל התובאים בקידוחן
- קידוחן תורה משה
- הפסדים משה משה
- מיתת מיתת תולדות מילה
- מסורת פסחים

ספר חובת

- לדינים וסודי הוראת
- לאבירים וכל מי שרוצה
- להשתלב ביום מנוחה
- לדברים וסודים וריעות
- מרתק לשיעורים וריעות
- לכל דודי בתולדות דודים
- מרתקים על שילוח שבת

הספר מעשר בחסמת מילה ופוסק יהודי שליט"א סימנו מרדכי בתוספת מלחמת

מנהלית התרופות המבוארת בספר, ואם אנו נרשם נשימי ליכס סימון סימון, כל חילון, מי מייצג כשמו לשיפוחיו, ובעת טיח סימון כיון בחילון. | תוספת לוחים ורשימות סימון קצר תושלח בכתובת השתתפות. | האם שומר הודו חייב בחילון נוסף שערס על ידי גורם או | תוספת לוחי מילית תואמים תואם מומלית מרן כולו. | תוספת לוחים במסגרת לוח במסגרתם לשיעור קיד.

0827474388 | במסגרת יחידת לוחים אצל

ניתן להזמין לשיעורי תורה / אזהרה ברהבי הארץ רבנים מכולל "יביע אומר" 03-8000770

נר המיד לע"נ ר' מנשה בן רחל ז"ל ולע"נ שושנה מהיז בת זיוה ע"ה

בתרומה של 250 ש"ח אתם שותפים בהפצת העלון ב:20,000 עותקים